

**DELITEV OBLIKOVANJE SKLADOV IN SPOREDI PREDVAJANIH
NADOMESTIL, FONOGRAMOV
ZBRANIH ZA LETO
2006**

Ker je bilo v letu 2006 na Zavodu IPF zbranih skoraj toliko nadomestil kolikor v preteklem desetletju skupaj, je treba razvoju uveljavljanja pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov slediti s še bolj ustrezno, pravično in pregledno delitvijo honorarjev, ki bo v skladu z dejansko uporabo fonogramov in glede na zbrana nadomestila po skupinah uporabnikov.

Na Zavodu IPF smo z letošnjim letom začeli oblikovati sistem razporejanja zbranih nadomestil v delitvene "sklade". **V letošnjem letu bodo tako zbrana nadomestila razdeljena v sklad nacionalne radiotelevizije in v sklad drugih radiodifuznih organizacij, k obema pa bomo prišteli še ustrezen znesek nadomestil iz drugih virov (trgovska in gostinska dejavnost, zasebno reproduciranje ipd.).** Struktura dohodkov v letu 2007 kaže, da bo Zavod IPF (prej, kakor je bilo pričakovano) dosegel uravnoteženo in upoštevanja vredno rast dohodkov iz najrazličnejših dejavnosti uporabnikov (RTVS, druge radiodifuzne organizacije, trgovska in gostinska dejavnost, kabelska retransmisija, zasebno reproduciranje ...). Oblikovanje delitvenih skladov je zato naslednji logičen korak, nujno potreben za pravično in transparentno izračunavanje ter delitev honorarjev upravičencem.

Razmerje dohodkov Zavoda IPF v prvih devetih mesecih 2007

RTVS	28 %
Druge radiodifuzne organizacije	20 %
Druge dejavnosti	52 %

Nesporno je, da so sporedi predvajanih fonogramov v programih radiodifuznih organizacij še vedno edini najbolj primeren ključ za delitev zbranih nadomestil, torej vsaj zaenkrat tudi tistih, ki jih štejemo v t. i. nedefinirano uporabo. Med slednje spadajo nadomestila za zasebno reproduciranje, pa tudi tista, ki jih Zavodu IPF plačujejo uporabniki iz gostinske, trgovske ali drugih dejavnosti, v katerih sporedov predvajanih fonogramov ni mogoče pridobiti ali pa bi bila

obdelava takšnih sporedov stroškovno nesmotrna.

Zavod IPF je v letošnjem letu začel z raziskavami o uporabi glasbe v gostinski, trgovski in podobnih dejavnostih uporabnikov, s čimer bomo lahko natančneje ugotavljali, kolikšen delež uporabnikov v svoji dejavnosti uporablja radijske programe (in katere) ali se odloča za predvajanje glasbe, posnete na fonogramih. Ti podatki bodo nedvomno pripomogli k bolj pravičnemu razdeljevanju nadomestil, zbranih v teh dejavnostih.

Glede na pričakovanja v zvezi z začetkom bolj učinkovitega zbiranja nadomestil za zasebno reproduciranje bo treba večjo pozornost nameniti tako uporabi glasbe na svetovnem spletu (webcasting in simulcasting) kakor tudi legalni in nelegalni spletni in fizični distribuciji fonogramov. Prodaja nosilcev zvoka je v Sloveniji npr. popolnoma neprimerljiva z uporabo fonogramov v radijskih programih. Medtem ko domači fonogrami po prodaji ne zaostajajo za tujimi, je v radijskih programih šele po uvedbi obveznega deleža slovenske glasbe predvajanost domačih fonogramov narasla na v povprečju komaj tretjino oddajnega časa.

Za leto 2006 bo delitev nadomestil potekala v skladu z obdelavo sporedov predvajanih fonogramov. V primerjavi z delitvijo nadomestil, zbranih v predhodnem obdobju, je za leto 2006 vzorec obdelanih sporedov radijskih postaj več kakor še enkrat večji kakor v letih 2004/2005:

Koroški Radio, Radio City, Radio Kranj, Radio Krka, Radio Ognjišče, Radio Robin, Radio Salomon, Radio Triglav, RGL, Radio 94, Radio Capris, Radio Celje, Radio Hit, Radio Kum Trbovlje, Radio Maxi, Radio Rogla, Radio Veseljak, Radio Štajerski val, Radio Univox, Radio Zeleni val

in

RTVS – Val 202, RTVS – A1.

V juniju 2006 je Zavod IPF od nacionalne radiotelevizije začel prejemati sporede predvajanih fonogramov. Še vedno si prizadevamo pridobiti sporede za obdobje od januarja do maja 2006, ki jih RTVS Zavodu IPF ni posredovala. Da bi zagotovili pravične pogoje za delitev zbranih nadomestil, smo se odločili, **da ustrezen delež (5/12) nadomestil iz naslova RTVS skupaj s pripadajočim deležem nadomestil za nedefinirano uporabo (trgovski in gostinski lokali, zasebno reproduciranje ...) rezerviramo in z izplačilom počakamo, dokler Zavod IPF ne pridobi manjkajočih sporedov.**

STRUKTURA DOHODKOV ZAVODA IPF V LETU 2006	Razmerje dohodkov v letu 2006	
	RTVS	33,16 %
	Druge radiodifuzne organizacije	4,34 %
	Druge dejavnosti	62,50 %

Nesorazmerno nizek dohodek iz naslova radiodifuznih organizacij (z izjemo RTVS) je posledica več let neurejenih pogodbenih razmerij med Zavodom IPF in radiodifuznimi organizacijami. V začetku leta 2006 je le nekaj radiodifuznih organizacij plačevalo minimalna začasna nadomestila, ki so jih določale posamezne individualne pogodbe. Stanje na tem področju so bistveno izboljšali sporazumi,

sklenjeni v letu 2006:

• Skupni sporazum o pogojih in načinih uporabe varovanih del iz repertoarja Zavoda IPF v radijskih programih posebnega pomena v RS ter o višini nadomestil za njihovo uporabo z Združenjem za tisk in medije pri GZS in Strokovnim združenjem radijskih postaj posebnega pomena, dne 16. 3. 2006;

• Skupni sporazum o pogojih in načinih uporabe varovanih del iz repertoarja Zavoda IPF v komercialnih radijskih programih v RS ter o višini nadomestil za njihovo uporabo s komercialnimi radijskimi postajami, dne 15. 6. 2006;

• Začasni skupni sporazum o pogojih plačila nadomestila za uporabo varovanih del iz repertoarja Zavoda IPF v televizijskih programih z Združenjem za tisk in medije oz. Združenjem televizijskih postaj pri Gospodarski zbornici Slovenije, dne 31. 8. 2006.

K tem je v letu 2007 mogoče prišteti še:

• Skupni sporazum o pogojih in načinih uporabe varovanih fonogramov iz repertoarja Zavoda IPF v dejavnosti lokalnih, regionalnih, študentskih in nepridobitnih regionalnih in študentskih televizijskih programov, dne 8. 3. 2007;

• Skupni sporazum o pogojih in načinih uporabe komercialno izdanih fonogramov v radiodifuzno retransmitiranih TV- in radijskih programih kabelskih operaterjev ter višini nadomestila za njihovo uporabo z Združenjem kabelskih operaterjev GIZ (ZKOS), dne 1. 10. 2007.

Našteti sporazumi pomenijo dokončno urejanje dolgoletnih odprtih obveznosti različnih radiodifuznih organizacij do Zavoda IPF oziroma izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, ki jih Zavod zastopa.

OBLIKOVANJE DELITVENIH SKLADOV

Ne glede na pozneje sklenjene sporazume in obetavno urejanje razmerij z radiodifuznimi organizacijami v letu 2007 je bil delež nadomestil, ki so ga v letu 2006 plačevale radiodifuzne organizacije Zavodu IPF, katastrofalen.

Če upoštevamo dejstvo, da po doslej dostopnih podatkih večina uporabnikov repertoarja Zavoda IPF v svoji dejavnosti pretežno prisluhne radijskim programom drugih radiodifuznih organizacij (in ne RTVS), je popolnoma upravičeno sredstva nedefinirane uporabe razporediti tako, da se manjši delež prišteje v sklad nacionalne radiotelevizije (10 %), večji del (90 %) pa v sklad drugih radiodifuznih organizacij. Na ta način se vsaj nekoliko uravnoteži tudi nesmiselno razmerje povprečne vrednosti posameznega predvajanja v programih RTVS, če ga primerjamo s povprečno vrednostjo predvajanja v programih drugih radiodifuznih organizacij. Svet Zavoda IPF je na 14. izredni seji (16. 10. 2007) sprejel sklep, da se skladi za delitev nadomestil za leto 2006 oblikujejo na naslednji način:

SKLAD RTVS

RTVS	33,16 %
Delež nedefinirane uporabe	6,25 %
SKUPAJ	39,41 %

Skupno število registriranih predvajanj (7/12)* 65.622

* 5/12 tega sklada bo razdeljenih naknadno, ko bo Zavod IPF pridobil podatke o predvajanosti fonogramov v programih RTVS v obdobju od januarja do maja 2006. Skladno s pridobljenimi podatki bo tudi število predvajanj predvidoma skoraj še enkrat večje.

SKLAD radiodifuznih organizacij

Radiodifuzne organizacije	4,34 %
Delež nedefinirane uporabe	56,25 %
SKUPAJ	60,59 %
Skupno število registriranih predvajanj	2.606.313

Povzamemo lahko, da bo za delitev nadomestil, zbranih za leto 2006, namenjena večina dohodkov, dobrih 20 % pa bo ostalo rezerviranih, dokler Zavod IPF ne pridobi manjkajočih sporedov predvajanih fonogramov v programih RTVS.

Prvo razporejanje nadomestil v delitvene sklade je za Zavod IPF nova izkušnja. Najpomembnejše je vprašanje razporejanja nadomestil tistih uporabnikov, za katere je nemogoče ali stroškovno nesmotrno ugotavljanje dejanske uporabe fonogramov v njihovi dejavnosti s pomočjo sporedov predvajanih fonogramov. Na Zavodu IPF si bomo zato ob delitvi nadomestil za leto 2007 prizadevali predstaviti čimbolj natančno oceno uporabe radijskih programov (ali fonogramov) v dejavnosti t. i. malih uporabnikov, ponovno pa bomo razširili tudi vzorec obdelanih sporedov radijskih in TV-programov.

Sašo Fajon, predsednik Sveta Zavoda IPF

